СИЛАБУС ОСВІТНЬОГО КОМПОНЕНТА
ВАКЦИНАЦІЯ НА ПРАКТИЦІ
(назва освітнього компонента)

Спеціальність: **І5 «Медсестринство»**
Освітньо-професійна програма: **Сестринська справа**
Код компонента в освітній програмі: **ВК 24**
Рівень вищої освіти: **другий (магістерський)**
Форма здобуття освіти: **заочна**
Рік навчання: **1**
Семестр(и): **ІІ (весняний)**
Тип освітнього компонента: **вибірковий**
Навчальний рік: **2026-2027**

Обсяг: __3,0__ **кредити ECTS (__90_ год.)**
Навчальні заняття: **лекції, практичні заняття, консультації**
Підсумковий контроль: **залік**
Пререквізити: **ОК12 Епідеміологія. Принципи профілактики в медсестринстві**

Кафедра/підрозділ: кафедра епідеміології, вул. Трінклера, 12, 3-ій поверх червоного корпусу
Керівник освітнього компонента: ас. Макарова Вікторія Іванівна
vi.makarova@knmu.edu.ua
Сторінка освітнього компонента в Системі дистанційного навчання ХНМУ (Moodle):
https://distance.knmu.edu.ua/course/view.php?id=5368

ОПИС ОСВІТНЬОГО КОМПОНЕНТА

Даний освітній компонент включає в себе інформацію щодо захворювань та вакцин, актуальності імунопрофілактики в сучасному світі, особливостей організації та проведення планової та постконтактної імунопрофілактики. В процесі вивчення освітнього компонента здобувачі набувають знань та вмінь щодо організації вакцинальної сесії, мікропланування вакцинації для охоплення кожної громади, проведення специфічної профілактики за рутинною та індивідуальною схемами. Також здобувачі отримують знання з основ імунітету та механізмів імунологічного реагування на чужорідні агенти, в тому числі при вакцинації. Динамічне впровадження в практику охорони здоров'я великої кількості імунобіологічних препаратів вимагає знань про властивості тих чи інших вакцин, їх переваги та недоліки, особливості застосування, особливості транспортування та зберігання. Знання з основ імунології та імунопрофілактики будуть актуальними при організації профілактичних та протиепідемічних заходів в осередках окремих інфекційних захворювань, для покращення епідемічної ситуації та досягнення стійкого зниження захворюваності на окремі інфекційні хвороби (згідно рекомендаціям ВООЗ), елімінації чи ерадикації певних інфекцій та збереження громадського здоров’я.

МЕТА КУРСУ: формування теоретичних знань та удосконалення практичних навичок з питань імунопрофілактики інфекційних захворювань, організації та проведення профілактичних щеплень.

РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ:

- Формування знань щодо важливості імунопрофілактики як одного з основних засобів збереження громадського здоров’я в сучасному світі;
- Формування знань по організації та проведення імунопрофілактики в цілому та вакцинальної сесії зокрема;
- Формування знань щодо забезпечення безпеки ін’єкцій;
- Формування знань щодо мікропланування імунопрофілактики для охоплення кожної громади та співпраці з громадами;
- Формування знань щодо профілактики небажаних подій, пов’язаних з імунопрофілактикою;
- Формування знань щодо моніторингу, спостереження та аналізу даних щодо вакцинації;
- Формування знань щодо спілкування з громадами з питань вакцинації.

ЗМІСТ ОСВІТНЬОГО КОМПОНЕНТА

Перелік тем лекцій (2 год.):

1. Історія вакцинації. Ефективність імунопрофілактики. Стратегічні плани щодо імунопрофілактики інфекційних хвороб як основа збереження громадського здоров'я. Елімінація та ерадикація окремих інфекційних хвороб, проблеми та перспективи

Перелік тем практичних занять (10 год.):

2. Інфекційні хвороби та вакцини.
3. Організація та проведення вакцинальної сесії.
4. Моніторинг та аналіз даних щодо вакцинації
5. Медичні імунобіологічні препарати (МІБП).
6. Класифікація МІБП, види МІБП, їх переваги та недоліки.
7. Менеджмент МІБП – система «холодового ланцюга»
8. Планова (рутинна) специфічна профілактика.
9. Календар профілактичних щеплень.
10. Мікропланування для охоплення кожної громади.
11. Особливості вакцинопрофілактики поза строками календаря профілактичних щеплень (індивідуальні схеми вакцинації).
12. Залік

Перелік тем самостійної роботи студента (78 год.)

1. Імунна система людини, анатомічні, фізіологічні, вікові особливості. Поняття про «імунітет», види імунітету, фактори природженого та набутого імунітету. Імунна відповідь, види імунної відповіді, стадії імунної відповіді. Поняття «антиген», «антитіло».
2. Інфекційні хвороби та вакцинація: актуальність, сучасний стан проблеми, виклики. Програми імунопрофілактики. Шляхи подолання «антищеплювальної кампанії» в суспільстві та повернення довіри до вакцинації.
3. Медичні імунобіологічні препарати (МІБП). Класифікація МІБП, види МІБП, їх переваги та недоліки. Особливості виготовлення, транспортування та збереження МІБП. МІБП для створення штучного активного та штучного пасивного імунітету.
4. Поняття про «холодовий ланцюг»: обладнання, приставрої для контролю температури, моніторинг температури, розміщення вакцин, технічне обслуговування. Роль медичної сестри в збереженні МІБП (пакування, транспортування, моніторинг). Алгоритм дій при порушенні умов «холодового ланцюга», тест на струшування
5. Забезпечення безпеки ін'єкцій при проведенні вакцинації: безпечне обладнання, запобігання уколів голкою, утилізація використаного обладнання. 7 кроків безпечної ін'єкції ВООЗ.
6. Планова (рутинна) специфічна профілактика. Календар профілактичних щеплень.
7. Особливості вакцинопрофілактики поза строками календаря профілактичних щеплень (індивідуальні схеми вакцинації).
8. Імунопрофілактика за епідемічними показаннями. Екстрена постконтактна імунопрофілактика.
9. Особливості імунопрофілактики окремих інфекційних хвороб (грип, менінгококова інфекція, пневмококова інфекція, гепатит А, ротавірусна хвороба, Covid-19 тощо).
10. Організація та проведення сесії вакцинації: підготовка, комунікація, проведення, внесення даних, закриття сесії.
11. Небажані події після імунізації (НППІ): виявлення, реєстрація, повідомлення, причини появлення та профілактика
12. Мікропланування для охоплення кожної громади: аналіз можливостей та перешкод, розробка плану вакцинації та його реалізація

13. Моніторинг та спостереження, аналіз та інтерпретація отриманих даних щодо вакцинації, прийняття рішень.
14. Робота з громадами: інформування, комунікація, залучення громад. Робота з окремими громадами, що не підтримують вакцинацію. Просвітницька діяльність сестри медичної з вакцинації.
15. Виконання завдання для самостійної роботи № 1 (див. опис нижче)
16. Виконання завдання для самостійної роботи № 2 (див. опис нижче)
17. Підготовка до заліку

Завдання для самостійної роботи № 1
«Презентація та доповідь на задану тему» (обов'язково),
Має бути оформлено з використанням програми PowerPoint Presentation, регламент доповіді – 10 хвилин, доповідається на практичному занятті. Тема обирається самостійно, узгоджується з викладачем для уникнення обрання однієї й самої теми декількома здобувачами
Рекомендовані теми для презентації та виступу:

1. Історія вакцинації.
2. Глобальні стратегічні плани та програми імунізації.
3. Правові аспекти та біоетичні проблеми імунопрофілактики.
4. Імунопрофілактика ротавірусної інфекції.
5. Імунопрофілактика менінгококкової інфекції.
6. Імунопрофілактика пневмококкової інфекції
7. Імунопрофілактика папіломавірусної інфекції людини
8. Імунопрофілактика вірусного гепатиту А
9. Імунопрофілактика грипу
10. Імунопрофілактика кліщового енцефаліту
11. Імунопрофілактика вітряної віспи
12. Імунопрофілактика mpox
13. Імунопрофілактика COVID-19
14. Протипоказання для вакцинації: тимчасові та постійні
15. Небажані події після вакцинації: класифікація, виявлення, реєстрація, профілактика
16. 7 кроків безпечної ін'єкції ВООЗ.

2. Завдання для самостійної роботи № 1 «Аналіз стану імунопрофілактики окремих інфекційних хвороб з презентацією даних дослідження» (обов'язково)

Проводиться вивчення проявів епідемічного процесу та епідемічної ситуації щодо певного інфекційного захворювання, яке керується засобами специфічної профілактики, особливості організації та проведення масової та екстреної імунопрофілактики, проблеми, виклики та шляхи їх вирішення, створення та представлення презентації результатів проведених досліджень на практичних заняттях. Має бути оформлено з використанням програми PowerPoint Presentation, регламент доповіді – 10 хвилин, доповідається на практичному занятті. Тема обирається самостійно, узгоджується з викладачем.

СРС спрямована на поглиблення та закріплення теоретичних знань, отриманих під час аудиторного навчання та сприяють формуванню професійних компетентностей. Результати СРС підлягають контролю та включені до підсумкового контролю знань.

Консультації: онлайн за попередньою домовленістю з викладачем кафедри з використанням корпоративної пошти викладача / кафедри епідеміології ХНМУ

Методи навчання: лекція, виконання практичних робіт, розв'язання ситуаційних завдань та кейсів, розповідь-пояснення, бесіда, дискусія, презентація, навчальні відео.

ОЦІНЮВАННЯ

Поточна навчальна діяльність (ПНД). Оцінювання успішності здобувачів освіти здійснюється відповідно до Інструкції з оцінювання навчальної діяльності здобувачів вищої освіти в ХНМУ (https://knmu.edu.ua/documents/normatyvni-dokumenty-navchalnogo-proczesu/). Оцінки за практичне заняття виставляються за традиційною 4-бальною системою: «відмінно», «добре», «задовільно» або «незадовільно» відповідно до критеріїв оцінювання знань та вмінь. Подання завдань за запізненням з неповажних причин тягне за собою зниження оцінки відповідно до відсотка запізнення в часі від часу виконання завдання. Завдання перевіряються до 24 год. Оцінки виставляються у електронний журнал. Незадовільні оцінки відпрацьовуються відповідно до Положення про порядок відпрацювання студентами ХНМУ навчальних занять (https://knmu.edu.ua/wp-content/uploads/2021/05/polog_vidprac_zaniat.pdf).
В кінці семестру середня оцінка за семестр конвертується у багатобальну оцінку (120 – 200 балів) відповідно до таблиці 2 Інструкції з оцінювання (див. вище). Середнє арифметичне ПНД з додаванням балів за виконані індивідуальні завдання (виконуються за бажанням) становить **загальну навчальну діяльність (ЗНД)**.
Індивідуальні завдання (ІЗ) оцінюються до 10 балів. Перелік індивідуальних завдань та кількість балів, які може отримати здобувач, можна отримати у викладача групи або знайти в програмі навчальної дисципліни, що розміщена на сторінці освітнього компонента в Системі дистанційного навчання ХНМУ (Moodle)
Підсумковий контроль: залік (З).
Оцінка з дисципліни (ОД). ОД = ЗНД + ІЗ.
Оскарження результатів підсумкового контролю проводиться у встановленому в ХНМУ порядку (https://knmu.edu.ua/wp-content/uploads/2021/05/polog_apel_kontrol.pdf).

ПОЛІТИКИ ОСВІТНЬОГО КОМПОНЕНТА

Рекомендації щодо роботи на курсі: брати активну участь у всіх формах роботи на заняттях, присвячувати години, що відведені для самостійної роботи, виконанню необхідних завдань, підготовці до занять, ставити запитання під час занять, відвідувати консультації, вчасно здавати завдання та виконувати усі форми контролю. Роз'яснення щодо виконання завдань, які винесені на самостійну роботу здобувача, надаються викладачем на 1-му занятті.
Відвідування занять. Відвідування лекцій та практичних занять є обов'язковим. Формою одягу під час офлайн-занять є медичний халат. При запізнення більше ніж на 5 хвилин ви можете бути не допущені до заняття. Пропущені заняття відпрацьовуються відповідно до Положення про порядок відпрацювання студентами ХНМУ навчальних занять (https://knmu.edu.ua/wp-content/uploads/2021/05/polog_vidprac_zaniat.pdf).
Академічна доброчесність. ХНМУ стоїть на позиціях нульової толерантності до проявів академічної недоброчесності. Будь-які порушення принципів академічної доброчесності тягнуть за собою відповідальність у встановленому в ХНМУ порядку (https://knmu.edu.ua/wp-content/uploads/2021/05/polog_ad-1.pdf).
Використання електронних гаджетів та інструментів штучного інтелекту допускається лише з дозволу викладача.
Політика щодо осіб з особливими освітніми потребами. Здобувачі з особливими освітніми потребами мають зв'язатися з викладачем задля розробки індивідуальної освітньої траєкторії.
Час відповіді викладача: 24 години.

Технічні вимоги до роботи на курсі:

- доступ до комп'ютера, ноутбука, планшета чи смартфона
- корпоративний обліковий запис Google з власним фото
- навички роботи з Google Workspace (Google Meet, Docs, Sheets, Slides, Forms) та Moodle

Технічна підтримка: АСУ (ev.shevtsov@knmu.edu.ua), Google (tehotdelknmu@gmail.com), Moodle (al.korol@knmu.edu.ua)

РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА

1. Чумаченко Т.О. Імунопрофілактика інфекційних хвороб (лекції): навчальний посібник. / Чумаченко Т.О., Задорожна В.І., Подаваленко А.П.. – Харків: ТОВ « В Справі», 2016. – 350 с.
2. Імунопрофілактика інфекційних хвороб : навчально-методичний посібник / Л.І. Чернишова, Ф.І. Лапій, А.П. Волоха та ін. ; за ред. Л.І. Чернишової, Ф.І. Лапія, А.П. Волохи. Київ, 2020. 304 с
3. CDC The Pink Book: Course Textbook - 13th Edition (2015) Epidemiology and Prevention of Vaccine-Preventable Diseases [електронний варіант] / режим доступу https://www.cdc.gov/vaccines/pubs/pinkbook/index.html

Зав. кафедри епідеміології,
професорка _____ Т.О. Чумаченко
(підпис) *ПІБ*